

OM BESØGSMATERIALET

Materialet udleveres ved skranken. Det anbefales at printe det ud selv og forberede eleverne før besøget: [besøgsmaterialet](#).

Det består af

- en grundplan over udstillingen
- et infoark og et svarark til eleverne

Sidehenvisningerne er til den bog, der er placeret ved temaet. ([Fangst og fiskeri ...](#))

FAG OG KOMPETENCEOMRÅDER

Naturfagene, fokus på øvelse i fordybelse samt skriftlig og mundtlig kommunikation

LÆRINGSMÅL

- eleverne opnår viden om flere hundrede år gamle fangstmetoder, metoder der stadig anvendes, men med mere moderne udstyr.
- de opnår en særlig viden om inuits oprindelige tro, herunder åndemanerens status og rolle og sagnet om *Havets Moder*.
- de opnår kendskab til, hvad fiskeriet betyder for livet ved Isfjorden.

VEJLEDNING

Start med at lade eleverne gå på opdagelse i udstillingen. Saml dem herefter i området anvist af personalet.

Gennemgå grundplanen, og lad dem finde de isskoser, som repræsenterer *Fangst og fiskeri ved Isfjorden*.

Gennemgå arkene med eleverne, så de ikke er i tvivl om hvad opgaven er. Læs gerne teksterne sammen med eleverne.

- På infoarkets forside er der en kort tekst samt en forklaring af den opgave hvor eleverne skal finde et kodeord. De skal bruge de 5 bogstaver de får fra hver cirkel, samt det første bogstav, A, der bliver givet på forsiden. Disse bogstaver skal sættes sammen, så de danner kodeordet. (amulet)
- På svararket er der plads til at eleverne kan notere eller tegne deres svar.

Foretrækker man at arbejde digitalt, kan man finde materialet på Isfjordscenterets læringsportal: [besøgsmaterialet](#).

Instruer eleverne i at se nøje på isskoserne ved de isskoser, som repræsenterer *Fangst og fiskeri ved Isfjorden*, inden de går i gang med at svare på spørgsmålene. Opfordr dem gerne til at komme med undringsspørgsmål. Man kan med fordel organisere eleverne parvis eller mindre grupper.

Forslag til arbejdet med isskopperne under/efter besøget

HELLEFISKERI

s. 8-21

I isskossen ser man en person, der fisker efter hellefisk. I bogen kan eleverne læse om hellefiskeri, hundeslæden og jollefiskeriet.

Tal med eleverne om:

- at man i mere end 300 år har fanget hellefisk fra havisen med langliner påsat kroge lavet af hvalknogler – og at metoden i dag er den samme blot med ”glidere” og kroge af metal.
- hvorfor mon hellefiskeri har vejet pladsen til fordel for rejefiskeri
- hvorfor hundeslæden er overlegen i forhold til andre transportmidler, når det kommer til jagt

SÆLFBANGST

s. 22-33

I isskossen ses en fanger med sin kajak og harpun klar til sommerfangst. Saqqaq-folket, som boede ved Isfjorden fra 2500-800 f.v.t., brugte en tidlig version af kajakken og harpunen. Redskaberne og fartøjerne udvikledes særligt omkring år 1200 da inuit/Thule-folket kom til. De har ikke ændret sig væsentligt siden da.

Tal med eleverne om:

- hvad en fangstblære er
- hvad forskellen er på Saqqaq-folket og Thule-folket
- at kajakken i dag er afløst af joller og motorbåde

HVALFBANGST

s. 34-45

I isskossen ser man en hval. Hvalfangst skaffede inuit en vigtig del af deres føde. Hvalens kød og spæk kunne sikre bopladsen overlevelse hele vinteren. Hvalerne blev fanget fra umiaq (konebåd). Normalt var det kvinderne, der roede den, men når der skulle fanges hvaler, var det mændene. Siden 1920'erne er det mere moderne bådtyper, man bruger til hvalfangst.

Tal med eleverne om:

- deres bud på, hvilken hvalart der er i isskossen
- hvordan klimaforandringer kan påvirke forekomsten af 'sassat'
- hvad man brugte hvaler til
  - kød, knogler, barder og tran
- hvalens betydning for inuits overlevelse

SHAMANEN OG RELATIONEN MELLEM NATUR OG MENNESKE

s. 46-53

I isskossen kører en animation af *Shamanens rejse til havets moder*. Kort fortalt: ”Havets moder døjede med inuitternes misgerninger på bopladsen og samlede som straf alle fangstdyrene i sin iltre hårpragt på bunden af havet”. Læs mere s. 50.

Tal med eleverne om:

- begreberne *sagn* og *myter*
- at shamanen, angakkoq, var forbindelsesleddet mellem den fysiske verden og den åndelige verden
- hvad sagnet om *Vejrets Væsen* er

FORBEREDELSE TIL FANGST

s. 54-59

I isskossen ser man en model i fedtsten af en kvinde, der er ved at rengøre et sælskind. Inuit var afhængige af naturens magter og kræfter, og for fangerne var det derfor vigtigt at opretholde gode relationer med fangstdyrenes sjæle. Det gjorde de ved at respektere tabuer, udføre ritualer og andre skikke.

Tal med eleverne om:

- hvad en amulet er, og hvad den kan beskytte imod
- de selv har nogle amuletter eller kender til nogle
- hvad kvindens og mandens rolle i samfundet var

Yderligere forslag til arbejdet efter besøget

Lav en opsamling i klassen, og lad eleverne tale om deres svar i mindre grupper. Det er vigtigt at hver elev kommer med sit svar. Gruppen vælger de bedste svar, som deles med hele klassen.

Efter besøget kan I arbejde videre med følgende emner:

- hvordan klimaforandringerne påvirker dyrenes levevilkår
- hvordan fiskeriet er i Grønland i dag, i forhold til hvordan det var tidligere. I kan arbejde med økonomi og fiskekvoter.

På Isfjordscenterets læringsportal ligger der yderligere materiale til [Fangst og fiskeri ved Isfjorden](#).